

ІННОВАЦІЙНА ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДК 663:330.341.1 (477)

РОЗВИТОК СПИРТОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ ІННОВАЦІЙНОЇ КОНЦЕПЦІЇ[©]

О.І. ШАМАНСЬКА,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки,
Вінницький національний
аграрний університет,

Я.В. ПАЛАМАРЕНКО,
асистент кафедри економіки,
Вінницький національний
аграрний університет
(м. Вінниця)

Науково-технічний прогрес створює умови та диктує свої правила, що вимагають розвитку на основі інноваційних технологій, які дають можливість покращувати якість продукції, виготовляти новий, інноваційний продукт, що є актуальним при визначенні пріоритетних напрямків розвитку спиртової промисловості України.

У статті зазначено, що інноваційна привабливість спиртової промисловості є необхідною умовою для розвитку економіки країни, і саме активізація інноваційної діяльності дасть змогу побудувати ефективну стратегію, що на даному етапі розвитку спиртової промисловості є необхідною умовою. Авторами визначено питому вагу спиртових підприємств, що впроваджують інновації в Україні та країнах ЄС. Виокремлено не менш важливий напрямок розвитку спиртової промисловості – виробництво біоетанолу. У статті наведена динаміка обсягів світового та вітчизняного виробництва біоетанолу. Визначена вигідність виробництва біоетанолу в Україні, що підтверджена даними Національного плану дій з відновлювальної енергетики на період до 2020 року. Проаналізовано показники виробничих потужностей українських спиртових заводів, перепрофільованих на виробництво біоетанолу.

Авторами визначено, що напрямки та перспективи розвитку спиртової промисловості України повинні бути узгоджені з усіма складовими економічної політики і безпосередньо інноваційної політики. Згідно цього сформована та запропонована концепція інноваційного розвитку спиртової промисловості України, де поетапно вказані дії, що дадуть ефективний результат саме для розвитку спиртової промисловості країни.

Ключові слова: спиртова промисловість, розвиток, інновації, інноваційна привабливість, біоетанол, обсяги виробництва, виробничі потужності.

Рис. 4. Табл. 2. Літ. 15.

Постановка проблеми. Інтенсифікація розвитку інтеграційних процесів у світовому та, в тому числі, українському бізнесі впливає на весь спектр напрямів діяльності спиртової промисловості, зокрема й на ті, що пов'язані з інноваційним розвитком економіки. Сьогодні набуває стратегічного значення гнучкість до змін зовнішнього середовища та забезпечення високого рівня економічної безпеки українських спиртових підприємств, що має ґрунтуватись на новостворених інструментах захисту результатів їх діяльності від корупційних схем, пов'язаних із виведенням прибутків за кордон в офшори. Такий механізм повинен враховувати не тільки інтереси держави, а й власників міжнародного бізнесу, які мають у своєму портфелі українські активи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження проблематики напрямків розвитку спиртової промисловості України є досить актуальним, тому фахівці почали все частіше приділяти увагу пошукам важелів впливу на розвиток саме спиртової промисловості. Дане питання висвітлюється у наукових працях таких вчених-економістів, як М. Боярська [1], Н. Бугас [2], О. Гавриш, В. Башилова [3], В. Голік [4], Г. Калетнік [5], С. Малюк [6], О. Шаманська [7], В. Хареба [14] та ін. Та все ж, незважаючи на значимість проведених досліджень, недостатньо залишається визначеність напрямків розвитку спиртової промисловості, тому розробка інноваційної концепції для галузі є необхідною та актуальною, де потрібно визначити узгодження напрямків розвитку спиртової промисловості.

Формулювання цілей статті. Дослідження та визначення напрямків розвитку спиртової промисловості України на засадах інноваційної концепції. Формування концепції інноваційного розвитку спиртової промисловості України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Динамічна зміна технологій, боротьба за споживача і якість продукції, посилення конкуренції змушують суб'єктів господарювання по-новому дивитися на комплекс питань, пов'язаних з формуванням і розвитком концепцій та стратегій їхньої діяльності, задля підвищення рівня конкурентоспроможності виробників та забезпечення продовольчої безпеки держави [6, с.155].

Сьогодні інноваційна політика є необхідною умовою для розвитку економіки країни загалом. Зокрема центральне місце у формуванні ефективної стратегії розвитку спиртової промисловості посідає її наявний інноваційний потенціал, від можливостей використання якого залежить як ефективність впровадження інноваційної стратегії, так і результативність функціонування усього організаційно-економічного механізму інноваційної діяльності підприємств спиртової промисловості. У свою чергу, головна мета інноваційної діяльності полягає у створенні високоякісної конкурентоспроможності продукції, вихід на світові ринки товарів та послуг [3, с.79]. Тому активізація інноваційної діяльності повинна стати ключовим етапом для ефективного розвитку спиртової промисловості, що вимагає виконання безперервного моніторингу зовнішнього і внутрішнього оточення галузі, її реакції на зміни даних середовищ. При цьому створення сприятливих умов для впровадження інновацій є одним з пріоритетів у формуванні ефективної стратегії розвитку саме спиртової промисловості.

Ефективність стратегічного управління багато в чому визначається аналізом і розглядом усіх можливих варіантів стратегій розвитку спиртової промисловості. Для цього необхідний якісний аналіз, спрямований на вибір оптимальної стратегії

розвитку галузі та її формування. Стратегія розвитку передбачає формування основоположних цілей і завдань на довгостроковій основі, а також чітке визначення курсу дій і грамотний розподіл ресурсів, які будуть необхідні для досягнення поставленої мети. У підсумку стратегія розвитку спиртової промисловості покликана відповісти на низку питань: у яких напрямках господарської діяльності спиртової промисловості вигідніше розвиватися, які кошти будуть необхідні, який прибуток буде отримано при розвитку та реалізації даних напрямків, притаманних саме спиртової промисловості на засадах інноваційної концепції [1, с. 306].

Варто зазначити, що результати аналізу стану спиртової промисловості України за період з 2012 по 2016 рр. показали, що державні підприємства, які входять до організаційної структури ДП “Укрспирт” знаходяться у скрутному фінансовому становищі, що пов’язано з кредиторською заборгованістю, яка сформувалась у період з 2012-2014 рр., та нестачею державних інвестиційних коштів. Тому спиртова промисловість має йти шляхом інноваційного розвитку, при цьому задля створення базисного середовища інноваційної діяльності потрібно: по-перше, вжити термінових державних заходів, спрямованих на вдосконалення принципів ринкового регулювання та прискореного розвитку перспективних напрямків застосування спирту, по-друге – покращити інвестиційний клімат в країні та його привабливість, по-третє – розробити стратегічний план впровадження інновацій в спиртову промисловість, визначити фінансові джерела інвестування в інноваційну діяльність спиртових підприємств, встановити відповідальні органи та терміни контролю виконання відповідних заходів.

Результати аналізу динаміки показників інноваційної активності національних підприємств спиртової промисловості за період з 2013 по 2016 рр. показали, що питома вага підприємств, що займалися інноваціями варіювалась у діапазоні від 0,5 до 11,2% (табл. 1).

Таблиця 1

Питома вага спиртових підприємств, що впроваджували інновації в Україні та країнах ЄС, 2013-2016 рр.

Рік	Питома вага українських спиртових підприємств, що займалися інноваціями, %	Питома вага європейських спиртових підприємств, що займалися інноваціями, %
2013	11,2	66,5
2014	5,5	67,2
2015	0,5	75,2
2016	3,1	75,9

Джерело: складено на основі матеріалів Державного комітету статистики України та аналітичного інформаційного ресурсу Statistic portal [8]

Аналіз даних таблиці 1 показав суттєву різницю у показниках питомої ваги українських та європейських спиртових підприємств, що впроваджували інновації у 2013-2016 рр. При цьому різниця є дуже суттєвою. Це свідчить про низьку активність українських спиртових підприємств, що зумовлена недостатністю фінансування та високим рівнем корупції, що виявляється у розкраданні державних коштів.

Виробничі підприємства холдингів, які мають один з найвищих показників інноваційної активності – Global Spirits та Bayadera Group – використовують в якості сировини для виробництва алкоголю український спирт “Пшенична сльоза”, який на

даний момент є однією з найголовніших інноваційних розробок галузі спиртової промисловості поряд з біоетанолом [10]. Спирт “Пшенична сльоза” розробили та виготовляють структурні підприємства ДП “Укрспирт” на основі новітніх високоякісних матеріалів, що дозволяють нівелювати негативні та побічні ефекти споживання спирту для людини. Отримати такий ефект дозволяє низька концентрація та кількість мікродомішок у спирті (рис.1).

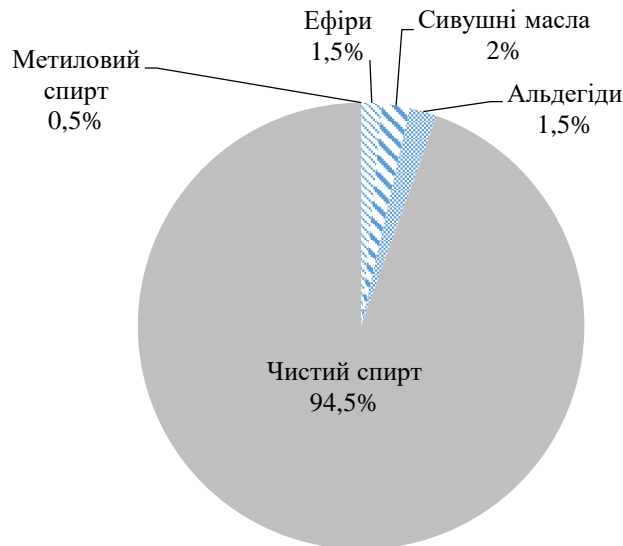

Рис. 1. Структура хімічних речовин, що містить український спирт “Пшенична сльоза”

Джерело: складено авторами на основі матеріалів ДП “Укрспирт” [11]

У свою чергу, структура спирту “Пшенична сльоза”, наведена на рис. 1, є оптимальною. При цьому домішки (альдегіди, сивушні масла, ефіри та метиловий спирт) у спирті “Пшенична сльоза” складають приблизно 5,5 %, решта (94,5 %) – це чистий спирт. Це вигідно відрізняє спирт “Пшенична сльоза” від вітчизняних та іноземних аналогів, що містять більш за 9,5 % домішок, які викликають цілий спектр побічних ефектів при споживанні – головний біль, нудоту, синдром похмілля та ін.

Отримані результати аналізу структури спирту “Пшенична сльоза” дають змогу рекомендувати хімічний склад даного типу для усіх інших виробників. Це дозволить істотно підвищити показники якості спиртової продукції галузі не тільки на рівні окремих підприємств, а й на регіональному та державному рівнях. У свою чергу, це підвищить рівень конкурентоспроможності спиртової продукції українських виробників, що, безумовно, позитивно вплине на рівень розвитку спиртової промисловості загалом.

Впровадження інноваційних рішень та інвестування у технологічне оновлення потужностей для виробництва спирту, спиртової та алкогольної продукції, використання натуральної сировини, інноваційні рішення в менеджменті є напрямками інноваційної діяльності в управлінні національними підприємствами спиртової промисловості. Необхідність впровадження інновацій зумовлена ще й тим, що національні виробники спиртової продукції, і, зокрема, алкогольних напоїв, якими в Україні є спиртові заводи, що входять до складу ДП “Укрспирт”, постійно знаходяться у досить жорсткій конкуренції з іноземними компаніями, що постачають

свою продукцію на український ринок. Пов'язане це, передусім, зі стереотипом споживачів щодо низької якості українського спирту та ширшим асортиментом алкогольної продукції іноземних товаровиробників.

Ще однією інноваційною технологією для українських підприємств спиртової промисловості є маркування та реєстрація найменувань продукції, які виробляються з метою запобігання виробництва фальсифікованої та нелегальної продукції, а також контролю за відповідністю готової продукції державним стандартам і технічним умовам на виробництво етилового спирту, алкогольної й спиртовмісної продукції.

Як інноваційне рішення державної політики слід розглядати й актуальну реформу демонополізації, а згодом й часткової приватизації державних підприємств "Укрспирту", які володіють монопольною ліцензією на виробництво спирту в Україні. Це має сприяти технічному оновленню виробничих потужностей, підвищенню якості продукції внаслідок конкурентної боротьби на ринку та підштовхнути до активізації діяльності середній та малий бізнес. Нами визначено, що на сьогодні реалізація демонополізаційної реформи може бути ефективною, якщо буде дотримана рекомендація залишити до 70 % прав на володіння потужностями спиртових підприємств державі і 30 % – приватному сектору [7, с. 72].

Тепер слід звернути увагу на такий не менш важливий напрям інноваційного розвитку спиртової промисловості, як виробництво біоетанолу, який використовують для виробництва біопалива. Так виробництво біологічних видів палива – біоетанолу, ЕТВЕ (етил-трет-бутилового етеру), біодизелю, біогазу тощо, є пріоритетним напрямом у світовому виробництві моторних палив. Результати аналізу динаміки світового виробництва палива на основі біоетанолу за 2010-2016 рр. по країнах-лідерах ринку наведено на рис. 2.

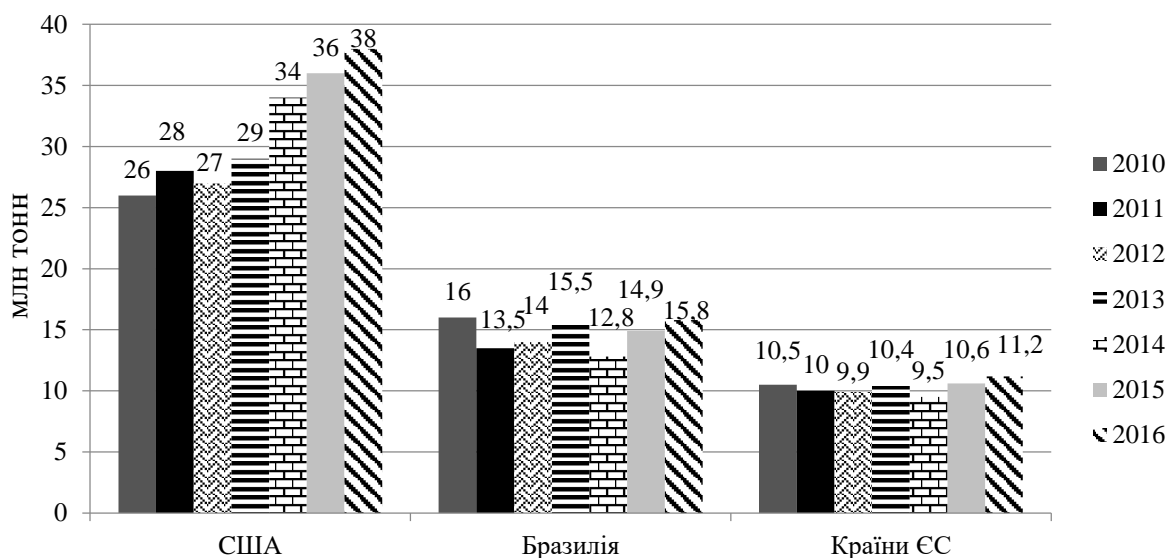

Рис. 2. Динаміка виробництва палива на основі біоетанолу провідними країнами-виробниками світового ринку, млн тонн нафтового еквіваленту

Джерело: складено авторами на основі статистичних матеріалів Міжнародного енергетичного агентства ІЕА

За даними світових експертів, у світі налічується 575 заводів із виробництва етанолу загальною потужністю 80,6 млн тонн. Завдяки додаванню біоетанолу до бензину, економія нафти у 2010 році становила 50,7 млн тонн, що дорівнює річному

споживанню її в Нідерландах і Польщі разом узятих. Найбільшими виробниками біоетанолу у світі є: США – 54,3%, Бразилія – 33,7%, Китай – 2,8% і Канада – 1,8%, інші країни – 7,4% [14].

Згідно прогнозу Міжнародного Енергетичного Агентства, очікуваний обсяг виробництва біоетанолу в світі у 2020 р. за оптимістичним прогнозом буде складати 281,5 млрд л, за песимістичним – 187,5 млрд літрів. Обсяг світової торгівлі становитиме близько 10% від загального світового обсягу.

На даний час показники підтверджують зростаючі обсяги виробництва біоетанолу в Україні протягом тривалого періоду – з 2010 по 2016 рр. У період з 2010 по 2013 рр. було зафіксовано стіркме зростання – з 0,25 млн дал до 6,72 млн дал (рис. 3). В умовах гострої економіко-політичної кризи у 2014 р. відбулось падіння виробництва біоетанолу, але вже у 2016 р. ситуація знову поступово покращилась.

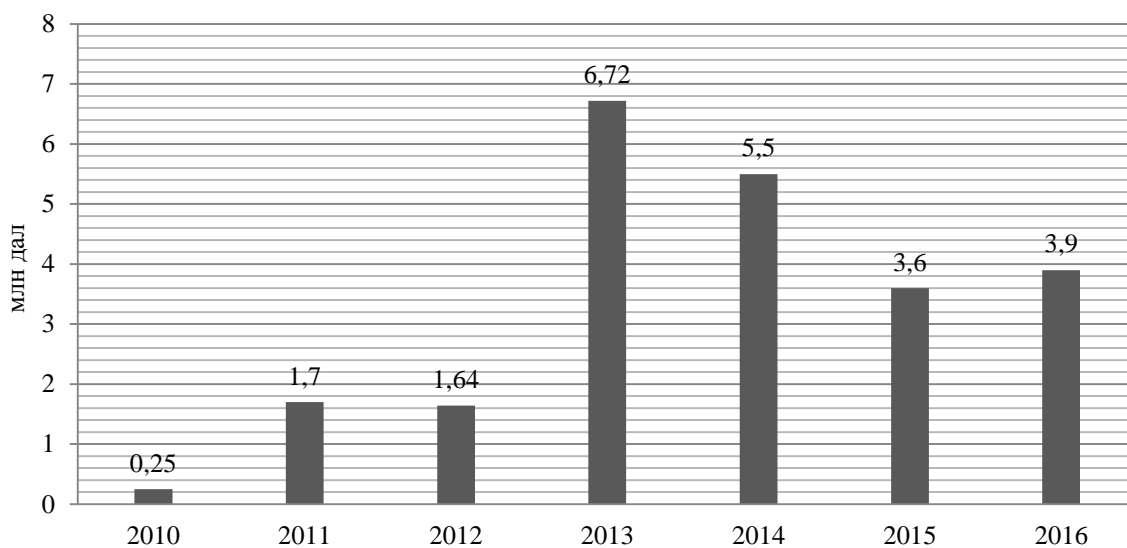

Рис. 3. Обсяги виробництва біоетанолу українськими спиртовими заводами, 2010-2016 рр., млн дал

Джерело: дані прес-релізів Міністерства агрополітики та продовольства України [12]

Знову ж таки, повертаючись до того факту, що біоетанол як інноваційний вид спиртовмісної продукції технічного призначення може бути використаний як сировинний ресурс для виробництва біопалива, доцільно також виокремити головні принципи міжнародної Програми REMAP-2030, що спрямована на визначення головних перспектив розвитку відновлюваної енергетики в Україні до 2030 року, розробленої спільно Федеральним міністерством екології, охорони природи і безпеки ядерних реакторів Німеччини, міжнародними агентствами з відновлюваної енергетики IRENA та GIZ [15].

Вигідність виробництва біоетанолу в Україні також підтверджена даними Національного плану дій з відновлювальної енергетики на період до 2020 р. [9]. Вони свідчать, що потенційний ринок збуту біоетанолу в Україні складає близько 180-240 тис. тонн. У той час, коли за кожен рік споживається 3-4 млн тонн бензинів (80 % – це імпорт). Україна володіє масштабним і потужним агропромисловим сектором, підприємства якого здатні виробляти достатню кількість сировини для виробництва біоетанолу та біопалива. Це і пшениця, і меляса, і цукровий буряк.

Дані, отримані розробниками Національного плану дій з відновлювальної енергетики на період до 2020 р. [9] про виробничу потужність перепрофільованих українських спиртових підприємств, що виробляють біоетанол, наведені у таблиці 2. Аналіз показав, що український спиртовий промисловий комплекс забезпечений виробничими спиртовими потужностями, які вже перепрофільовані або їх можна перепрофільувати на виробництво біоетанолу.

Таблиця 2

Дані про виробничу потужність перепрофільованих українських спиртових підприємств, що виробляють біоетанол, тонн

№ п/п	Назва підприємства	Область	Встановлена потужність	Потужність у 2016 році	Обсяг виробництва у 2016 р.	Коефіцієнт використання потужностей, %
1.	Барський с/к	Вінницька	16 800	16 800	0,0	0,0
2.	Зарубинський с/з	Тернопільська	14 220	14 220	5 470,7	38,5
3.	Івашківський с/з	Харківська	11 610	11 610	2 073,8	17,9
4.	Наумівський с/з	Сумська	9 600	9 600	0,0	0,0
5.	Гайсинський с/з	Вінницька	16 800	16 800	18 684,3	111,2
6.	Лохвицький с/к	Полтавська	14 400	14 400	0,0	0,0
7.	Червоненський зпт	Житомирська	6 900	6 900	1 859,0	26,9
8.	Хоростківське МПД ДП "Укрспирт"	Тернопільська	61 920	27 840	482,3	1,7
9.	Попівський ЕЗ	Сумська	7 000	7 000	26,0	0,4
10.	ТДВ "Узинський цукровий комбінат"	Київська	7 200	7 200	25,0	0,3
	Всього	-	159 250	125 170	28598,1	22,9

Джерело: дані Національного плану дій з відновлювальної енергетики на період до 2020 р. [9]

Дані, наведені в таблиці 2, демонструють, що повноцінно виробничі потужності були використані тільки на Гайсинському спиртовому заводі у Вінницькій області. У інших областях виробничі потужності були використані вкрай неефективно (діапазон становить від 0 до 38,5 %). Головним чином це пов'язано з недостатністю фінансування, неефективним управлінням, застарілим обладнанням, недостатністю матеріало-технічного забезпечення, слабким управлінням логістикою, необізнаністю керівництва з приводу можливостей повноцінного завантаження виробничих потужностей, відсутністю ринків збуту та високою собівартістю виробництва [13].

Таким чином, основними напрямками активізації інноваційної діяльності спиртової промисловості має бути формування ефективної ринкової інфраструктури, реалізація регіональної інформаційної політики, спрямованої на формування сприятливого інвестиційного іміджу спиртової промисловості. Тобто отримані результати дослідження свідчать про те, що інноваційні напрямки розвитку спиртової промисловості є пріоритетними. Згідно до цього, нами сформовано концепцію інноваційного розвитку спиртової промисловості. Етапи формування концепції інноваційного розвитку спиртової промисловості України наведені на рис. 4.

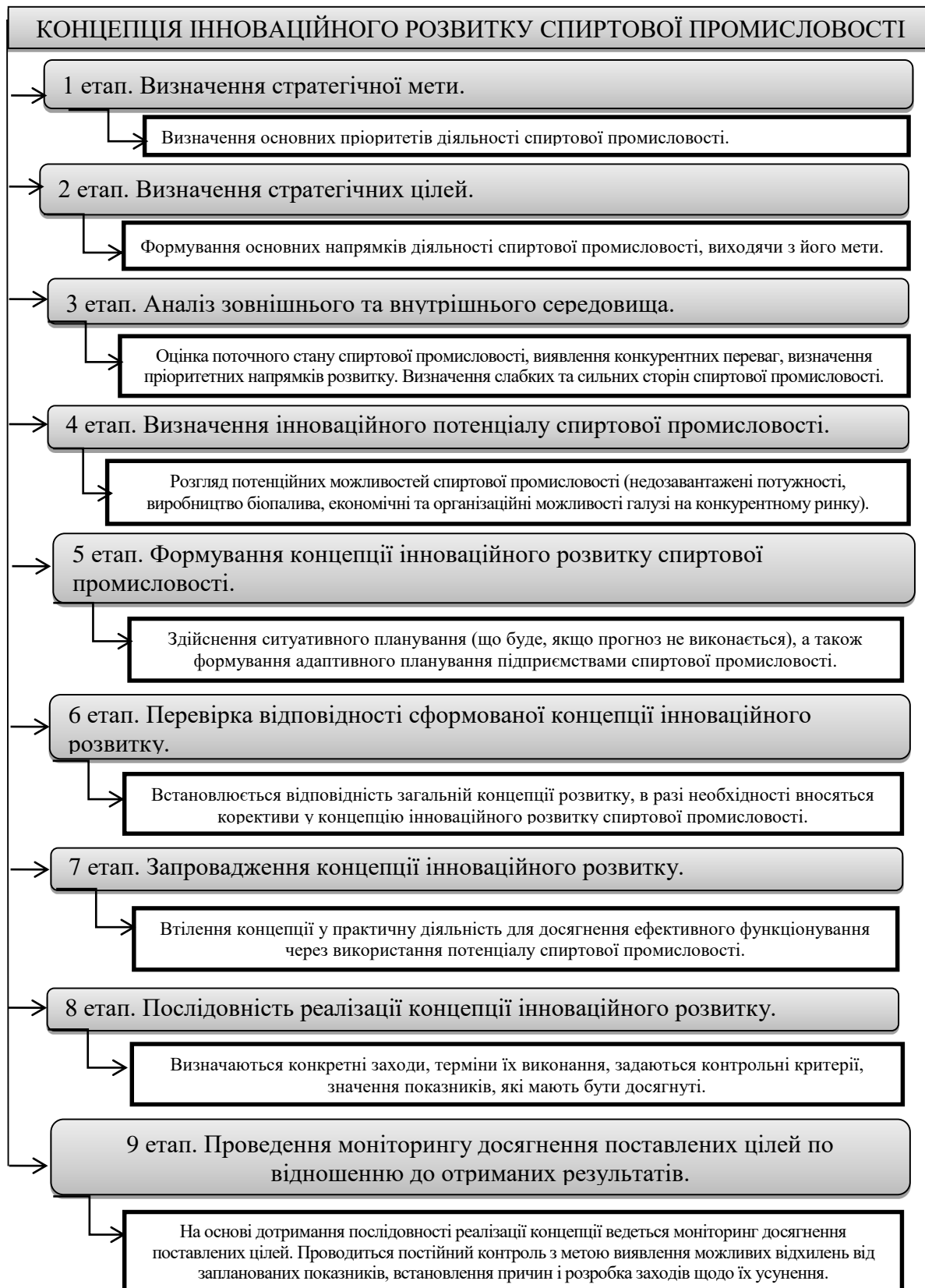

Рис. 4. Етапи формування концепції інноваційного розвитку спиртової промисловості України

Джерело: розроблено авторами

Наведена нами концепція націлена на досягнення головного результату – підвищення інтенсивності та прогресивності розвитку спиртової промисловості (покращення якості продукції, розширення ринків збуту за рахунок урізноманітнення номенклатури товару). Слід відзначити комплексний характер та чітку лінію послідовності пропонованої концепції. Так виконання перших етапів – визначення головної мети та стратегічних цілей розвитку галузі спиртової промисловості – дозволяють приступити до наступних: визначити інноваційний потенціал спиртової промисловості та розробити альтернативні інноваційні програми розвитку для спиртової промисловості. Отримані результати виконання зазначених етапів дозволять правильно сформулювати стратегічні плани інноваційного розвитку та систему показників для оцінки економічної ефективності спиртової промисловості.

Розроблена концепція інноваційного розвитку спиртової промисловості дозволить також визначити, які внутрішні його характеристики послаблюють результативність досягнення ефективності у процесі діяльності. Ефективність досягається за рахунок реалізації послідовних дій (етапів концепції), які здійснюються під час впровадження її на практичному рівні. Дотримання розглянутих етапів, яким повинна відповідати концепція, дозволяє створити необхідні умови для досягнення основної поставленої цілі, яка відображає також і її ключову сутнісну рису, – забезпечення високого рівня конкурентоспроможності спиртової промисловості на довгострокову перспективу на засадах інноваційного розвитку через формування та реалізацію конкурентних переваг за усіма напрямками діяльності спиртової промисловості [4, с. 75]. В свою чергу, інноваційна діяльність підсилить та розширить можливості ефективного розвитку спиртової промисловості, сприятиме поліпшенню фінансових результатів і забезпечить економічний розвиток галузі. Для виявлення резервів зростання інноваційної діяльності та інноваційного потенціалу спиртової промисловості, на наш погляд, доцільно проводити дослідження специфічних факторів, що притаманні саме спиртовій промисловості [2, с. 69].

Висновки. Україна має значний потенціал для створення умов переходу спиртової промисловості із стану стагнації до ефективно працюючої промисловості. Але, враховуючи отримані результати дослідження, що свідчать про неефективне використання потенціалу спиртової промисловості щодо виробництва біопалива та біоетанолу, яке є складовою стратегічного розвитку галузі, необхідні заходи, що сприятимуть оновленню та модернізації застарілого обладнання і технологій, підвищенню рівня управління галуззю спиртової промисловості та рівня якості спиртової продукції. У свою чергу, це підвищить її конкурентоспроможність на світовому спиртовому ринку та прибутковість галузі загалом. Все ж таки Україні вдасться увійти в процес виробництва альтернативного виду палива (біоетанолу), і вона займе значну частку на світовому ринку палива, однак поки що в нашій державі розвинутий лише ринок виробництва біосировини для альтернативного палива та є можливість задіяти саме спиртову промисловість для виробництва етанолу [5, с. 47].

Таким чином, основними напрямками розвитку спиртової промисловості є інноваційний напрямок, який базується на засадах інноваційної концепції. Для розвитку спиртової промисловості варто сконцентрувати увагу на інноваціях, які стосуються покращення якості продукції. Прикладом такого покращення та впровадження інновацій може служити спирт “Пшенична сльоза” та спирт технічного спрямування для виробництва біоетанолу. Сформована інноваційна концепція розвитку спиртової промисловості дасть можливість поетапно

реалізувати поставлені завдання, що в результаті дасть позитивний ефект, який виражатиметься в інтенсивності та прогресивності розвитку спиртової промисловості. Лише за умови дотримання напрямків розвитку інноваційного характеру спиртова промисловість буде ефективно розвиватись та функціонувати.

Список використаних джерел

1. Боярська М.О. Аналіз стратегії розвитку підприємства / М.О. Боярська // Глобальні та національні проблеми економіки . – 2015. – № 5. – С. 306-310.
2. Бугас Н.В. Концептуальні засади стратегічного управління інноваційною активністю підприємств / Н.В. Бугас, З.Р. Дякович // Інвестиції: практика та досвід. – 2016 – № 20. – С. 67-71.
3. Гавриш О.А. Інноваційно-інвестиційні процеси в національній економіці та підприємстві / О.А. Гавриш, В.П. Башилова // Сучасні проблеми економіки та підприємство. – 2014. – №13 – С. 78-85.
4. Голік В.В. Концептуальні підходи до розуміння сутності поняття “стратегія” / В.В. Голік // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – №8(1). – С. 72-76.
5. Калетнік Г.М. Перспективи виробництва біоетанолу в Україні / Г.М. Калетнік // Вісник аграрної науки. – 2008. – № 11. – С. 45-50.
6. Малюк С.О. Концептуальні підходи до формування конкурентної стратегії підприємств харчової промисловості / С.О. Малюк // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – №5(2). – С. 155-158.
7. Шаманська О.І. Особливості системи державного регулювання лікеро-горілчаної та спиртової промисловості в Україні / О.І. Шаманська // Економіка та держава. – 2012. – №11. – С. 70-72.
8. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
9. Національний план дій з відновлювальної енергетики на період до 2020 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sae.gov.ua>.
10. Офіційний сайт алкогольного холдингу Global Spirits Group [Електронний ресурс]. – Режим доступу: globalspirits.com.ua.
11. Офіційний сайт ДП “Укрспирт” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrspirt.com>.
12. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minagro.gov.ua>.
13. Південна біопаливна компанія, Гайсин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pivdenbk.com>.
14. Хареба В.В. Наукові аспекти виробництва біоетанолу в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sugarconf.com>.
15. Remap-2030 Перспективи розвитку відновлюваної енергетики в Україні до 2030 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sae.gov.ua>.

Список використаних джерел у транслітерації / References

1. Boyars'ka M.O. Analiz stratehiyi rozvytku pidpryyemstva / M.O. Boyars'ka // Hlobal'ni ta natsional'ni problemy ekonomiky . – 2015. – №5. – P. 306-310.
2. Buhas N.V. Kontseptual'ni zasady stratehichnoho upravlinnya innovatsiynoyu aktyvnistyuu pidpryyemstv / N.V. Buhas, Z.R. Dyakovych // Investytsiyyi: praktyka ta dosvid. – 2016 – №20. – P. 67-71.

3. Havrysh O.A. Innovatsiyno-investytsiyni protsesy v natsional'niy ekonomitsi ta pidpryyemnytstvi / O.A. Havrysh, V.P. Bashylova // Suchasni problemy ekonomiky ta pidpryyemnytstvo. – 2014. – №13 – P. 78-85.
4. Holik V.V. Kontseptual'ni pidkhody do rozuminnya sutnosti ponyattya “stratehiya” / V.V. Holik // Naukovyy visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu. – 2014. – №8(1). – P. 72-76.
5. Kaletnik H.M. Perspektyvy vyrobnytstva bioetalonu v Ukraini / H.M. Kaletnik // Visnyk ahrarynoyi nauky. – 2008. – № 11. – P. 45-50.
6. Malyuk S.O. Kontseptual'ni pidkhody do formuvannya konkurentnoyi stratehiyi pidpryyemstv kharchovoyi promyslovosti / S.O. Malyuk // Naukovyy visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu. – 2014. – № 5 (2). – P. 155-158.
7. Shamans'ka O.I. Osoblyvosti systemy derzhavnoho rehulyuvannya likero-horilchanoyi ta spyrtovoyi promyslovosti v Ukraini / O.I. Shamans'ka // Ekonomika ta derzhava. – 2012. – №11. – P. 70-72.
8. Derzhavnyy komitet statystyky Ukrainy [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
9. Natsional'nyy plan diy z vidnovlyuval'noyi enerhetyky na period do 2020 r. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://sae.gov.ua>.
10. Ofitsiyyny sayt alkohol'noho kholdynhu Global Spirits Group [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: globalspirits.com.ua.
11. Ofitsiyyny sayt DP “Ukrspirt” [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ukrspirt.com>.
12. Ofitsiyyny sayt Ministerstva ahrarynoyi polityky ta prodovol'stva Ukrainy [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://minagro.gov.ua>.
13. Pivdenna biopalyvna kompaniya, Haysyn [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://pivdenbk.com>.
14. Khareba V.V. Naukovi aspekty vyrobnytstva bioetanolu v Ukraini [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.sugarconf.com>.
15. REMAP - 2030 Perspektyvy rozvytku vidnovlyuvanoyi enerhetyky v Ukraini do 2030 roku [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://sae.gov.ua>.

ANNOTATION
DEVELOPMENT OF THE ALCOHOL INDUSTRY OF UKRAINE ON THE
BASIS OF AN INNOVATIVE CONCEPT

SHAMANSKA Olena,
Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor of the Department of Economics,
Vinnitsia National Agrarian University,

PALAMARENKO Yana,
Lecturer of the Department of Economics,
Vinnitsia National Agrarian University
(Vinnitsia)

Scientific and technological progress creates new conditions and dictates its rules which require innovative technologies development and enable to improve the quality of products, to produce new, innovative products. This fact determines the priority directions of the development of the alcohol industry of Ukraine.

The article investigates the innovative attractiveness of the alcohol industry as a necessary condition for the development of the country's economy. Intensification of innovation activity will enable to construct an effective strategy that at this stage of the development of the alcohol industry is a necessary process. The authors determine the share of alcohol companies that implement innovations in Ukraine and EU countries. Another important direction of development of alcohol industry is bioethanol production. The article presents the dynamics of volumes of world and domestic bioethanol production. The utility of bioethanol production in Ukraine has been determined, which is confirmed by the data of the National Energy Efficiency Action Plan for the period up to 2020. The indexes of production capacities of re-profiled Ukrainian distilleries on bioethanol are analyzed.

The authors state that trends and prospects for the development of the alcohol industry of Ukraine should be consistent with all components of economic policy and directly innovation policy. According to this, the concept of innovation development of the alcohol industry of Ukraine is formed and proposed, including step-by-step plan, which will give a positive effect for the development of the alcohol industry of the country.

Keywords: alcohol industry, development, innovations, innovative attractiveness, bioethanol, volumes of production, production capacity.

Fig. 4. Tabl. 2. Lit.15.

АННОТАЦИЯ

РАЗВИТИЕ СПИРТОВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УКРАИНЫ НА БАЗЕ ИННОВАЦИОННОЙ КОНЦЕПЦИИ

*ШАМАНСКАЯ Елена Игоревна,
кандидат экономических наук,
доцент кафедры экономики,*

Винницкий национальный аграрный университет,

*ПАЛАМАРЕНКО Яна Викторовна,
ассистент кафедры экономики,*

*Винницкий национальный аграрный университет
(г. Винница)*

Научно-технический прогресс создает условия и диктует свои правила, требующие развития на основе инновационных технологий, дающих возможность улучшать качество продукции, производить новый, инновационный продукт, что актуально при определении приоритетных направлений развития спиртовой промышленности Украины.

В статье указано, что инновационная привлекательность спиртовой промышленности является необходимым условием для развития экономики страны, и именно активизация инновационной деятельности позволит построить эффективную стратегию, что на данном этапе развития спиртовой промышленности является необходимым условием. Авторами определен удельный вес спиртовых предприятий, внедряющих инновации в Украине и странах ЕС. Выделено не менее важное направление развития спиртовой промышленности – производство биоэтанола. В статье приведена динамика объемов мирового и отечественного производства биоэтанола. Определена выгодность производства биоэтанола в Украине, что подтверждено данными Национального плана действий

по восстановительной энергетике на период до 2020 года. Проанализированы показатели производственных мощностей перепрофилированных украинских спиртовых заводов на производство биоэтанола.

Авторами определено, что направления и перспективы развития спиртовой промышленности Украины должны быть согласованы со всеми составляющими экономической политики и непосредственно инновационной политики. Согласно этому сформирована и предложена концепция инновационного развития спиртовой промышленности Украины, поэтапно указаны действия, которые дадут эффективный результат для развития спиртовой промышленности страны.

Ключевые слова: спиртовая промышленность, развитие, инновации, инновационная привлекательность, биоэтанол, объёмы производства, производственные мощности.

Рис. 4. Табл. 2. Лит. 15.

Інформація про авторів

ШАМАНСЬКА Олена Ігорівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: lena-golub@mail.ru).

ПАЛАМАРЕНКО Яна Вікторівна – асистент кафедри економіки, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: yannetlamar@gmail.com).

SHAMANSKA Olena – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Economics, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, 3, Soniachna Str., e-mail: lena-golub@mail.ru).

PALAMARENKO Yana – Lecturer of the Department of Economics, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, 3, Soniachna Str., e-mail: yannetlamar@gmail.com).

ШАМАНСКАЯ Елена Игоревна – кандидат экономических наук, доцент кафедры экономики, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: lena-golub@mail.ru).

ПАЛАМАРЕНКО Яна Викторовна – ассистент кафедры экономики, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: yannetlamar@gmail.com).

